

ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

вул. Арсенальна, 9/11 м. Київ 01011

тел. (044) 254-56-73, факс 254-43-93

e-mail: inform@dkrp.gov.ua

від 26.03.18 № 3150/0/20-18

Виконавчий комітет
Ужгородської міської ради
Закарпатської області
пл. Поштова, 3, м. Ужгород,
Закарпатська область, 88000

Пропозиції щодо удосконалення проекту регуляторного акта

Державна регуляторна служба України відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі – Закон) та постанови Кабінету Міністрів України від 23.09.2014 № 634 «Про порядок підготовки пропозицій щодо удосконалення проектів регуляторних актів, які розробляються органами місцевого самоврядування» розглянула проект рішення Ужгородської міської ради Закарпатської області «Про місцеві податки та збори» (далі – проект рішення) та документи, що надані до нього листом виконавчого комітету Ужгородської міської ради Закарпатської області від 22.02.2018 № 03-10/102.

За результатами проведеного аналізу проекту рішення, висновку про відповідність проекту рішення виконкому Ужгородської міської ради та аналізу регуляторного впливу до проекту рішення на відповідність вимогам статті 4 Закону вимогам статті 4 Закону, повідомляємо.

Пунктом 1 проекту рішення пропонується встановити на території м. Ужгород такі місцеві податки і збори: податок на майно, який складається з податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки; транспортного податку; плати за землю; единого податку; збору за місце для паркування транспортних засобів та туристичного збору.

Пунктом 2 проекту рішення пропонується затвердити ряд положень по кожному виду податків і зборів згідно додатків.

Податковим Кодексом України (далі – Кодекс) регулюються відносини, що виникають у сфері справляння податків і зборів, зокрема визначено вичерпний перелік податків і зборів, порядок їх адміністрування, платники податків, їх права та обов’язки.

Пунктом 12.3 статті 12 Кодексу визначено, що сільські, селищні, міські ради та ради об’єднаних територіальних громад, в межах своїх повноважень приймають рішення про встановлення місцевих податків і зборів, а їх встановлення здійснюється в порядку, визначену Кодексом.

Приймаючи рішення про встановлення місцевих податків і зборів, органи місцевого самоврядування мають обов'язково визначати об'єкт оподаткування, платників податків і зборів, розмір ставок, податковий період строк та порядок сплати податку; строк та порядок подання звітності про обчислення і сплату податку, визначені статтею 7 цього Кодексу з дотриманням критеріїв, встановлених розділом XII цього Кодексу для відповідного місцевого податку чи збору, зокрема встановлювати ставки місцевих податків та зборів вони уповноважені тільки у межах ставок, визначених Кодексом (пп. 12.3.2 п. 12.3, пп. 12.4.1 п. 12.4 ст. 12 Кодексу).

При цьому, звертаємо увагу, що пунктом 7.3 статті 7 Кодексу визначено, що будь-які питання щодо оподаткування регулюються цим Кодексом і не можуть встановлюватися або змінюватися іншими законами України, крім законів, що містять виключно положення щодо внесення змін до цього Кодексу та/або положення, які встановлюють відповіальність за порушення норм податкового законодавства.

Враховуючи зазначене, керуючись іншими діючими нормативно-правовими актами повідомляємо, що повноважень органів місцевого самоврядування щодо затвердження положень, порядків чи будь яких інших документів, які регламентують справлення місцевих податків і зборів не передбачено.

Щодо Положення про плату за землю м. Ужгород.

Пунктом 8 проекту Положення про плату за землю м. Ужгород передбачено звільнити від сплати земельного податку земельні ділянки органів місцевого самоврядування територіальної громади міста та земельні ділянки зайняті дитячою залізницею, що не відповідає вимогам статей 281 та 282 Кодексу, якими встановлено вичергний перелік фізичних та юридичних осіб, для яких можуть встановлюватись пільги щодо сплати податку. Статтею 283 Кодексу, якою встановлено перелік земельних ділянок, які не підлягають оподаткуванню земельним податком.

Згідно з пунктом 7.4. статті 7 Кодексу елементи податку, визначені в пункті 7.1 цієї статті, підстави для надання податкових пільг та порядок їх застосування визначаються виключно Кодексом.

Відповідно до підпункту 12.3.7 пункту 12.3 Кодексу, не дозволяється сільським, селищним, міським радам та радам об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, встановлювати індивідуальні пільгові ставки місцевих податків та зборів для окремих юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців і фізичних осіб або звільнити їх від сплати таких податків та зборів.

Враховуючи зазначене, пропонуємо пункт 8 проекту Положення про плату за землю м. Ужгород виключити, як такий, що не узгоджується з вимогами Кодексу.

1. Пунктом 10 додатку 3 проекту Положення про плату за землю м. Ужгород передбачається затвердити розмір земельного податку у відсотках від нормативної грошової оцінки земельних ділянок юридичним та фізичним особам за використання земельних ділянок, згідно з Додатком до цього Положення.

Відповідно до підпункту 14.1.130 пункту 14.1 статті 14 Кодексу одиниця площи оподатковуваної земельної ділянки:

- у межах населеного пункту - 1 (один) метр квадратний (кв. метр);
  - за межами населеного пункту - 1 (один) гектар (га).

Таким чином, з метою чіткого та однозначного застосування ставок податку пропонуємо у проекті Положення визначити одиниці площи оподатковуваних земельних ділянок, залежно від їх місцезнаходження.

2. Пунктом 11 додатку 3 проекту Положення про плату за землю м. Ужгород визначається, що земельні ділянки, надані підприємствам комунальної власності міста, справляється у розмірі 10 відсотків податку, обчисленого згідно з додатком до Положення.

Пунктом 14 додатку 3 проекту Положення про плату за землю м. Ужгород встановлюється, що справляння орендної плати за землю на території м. Ужгород здійснюється в порядку, встановленому статтями 288, 289 Податкового кодексу України та відповідно до рішення міської ради, яке регулює порядок встановлення ставок орендної плати за земельні ділянки.

Відповідно до підпункту 14.1.147 пункту 14.1 статті 14 Кодексу, плата за землю - обов'язковий платіж у складі податку на майно, що справляється у формі земельного податку або орендної плати за земельні ділянки державної і комунальної власності, належить до місцевих податків, встановлення яких здійснюється органами місцевого самоврядування.

Питання орендної плати регулює стаття 288 Кодексу, якою встановлено, що підставою для нарахування орендної плати за земельну ділянку є договір оренди такої земельної ділянки (пункт 288.1).

Розмір та умови внесення орендної плати встановлюються у договорі оренди між орендодавцем (власником) і орендарем (пункт 288.4.), а межі розміру річної суми платежу з орендної плати визначаються пунктом 288.5 цієї статті.

Таким чином, встановлення фіксованого розміру орендної плати за користування земельної ділянки у проекті рішення не узгоджується з вимогами діючого законодавства України, у зв'язку з чим пропонуємо пункти 11, 14 проекту Положення про плату за землю м. Ужгород виключити з нього, а називу підпункту 1.1.3 пункту 1 частини третьої пункту 2 проекту рішення та Додатку 3 до проекту рішення викласти у наступному вигляді: «Земельний податок».

Щодо проекту Положення про єдиний податок у м. Ужгород.

Пунктом 4 проекту Положення про єдиний податок у м. Ужгород передбачається встановити, що фіксовані ставки єдиного податку встановлюються з розрахунку на календарний місяць в таких розмірах:

для платників першої групи – 10 відсотків до розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб, встановленого законом на 01 січня поточного (звітного) року;

для платників другої групи – 20 відсотків до розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб, встановленої законом на 01 січня поточного (звітного) року.

Пунктом 293.2 статті 293 Кодексу встановлено, що фіксовані ставки єдиного податку встановлюються сільськими, селищними та міськими радами

для фізичних осіб-підприємців, які здійснюють господарську діяльність, залежно від виду господарської діяльності.

Таким чином, пропонуємо пункт 4 проекту Положення про єдиний податок у м. Ужгород привести у відповідність до норм пункту 293.2 статті 293 Кодексу в частині визначення ставок єдиного податку для платників першої - другої груп залежно від видів господарської діяльності.

Звертаємо увагу на відсутність в аналізі регуляторного впливу жодного обґрунтування економічної доцільності встановлених проектом рішення максимальних розмірів ставок для першої - другої груп платників єдиного податку, а також алгоритму їх визначення.

Щодо проекту Положення про туристичний збір у м.Ужгород

Підпунктом 12.4.2 пункту 12.4 статті 12 Кодексу встановлено, що визначення переліку податкових агентів згідно із статтею 268 цього Кодексу;

Пунктом 268.5 статті 268 Кодексу визначені податкові агенти, які згідно з рішення сільської, селищної, міської ради або ради об'єднаної територіальної громади, що створена згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, здійснюють спрощення збору.

Таким чином, пропонуємо пункт 6 проекту Положення про туристичний збір у м.Ужгород доповнити частиною в) пункту 268.5 статті 268 Кодексу, якою передбачено, що спрощення туристичного збору може здійснюватись юридичними особами або фізичними особами - підприємцями, які уповноважуються сільською, селищною, міською радою або ради об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, спрощати збір на умовах договору, укладеного з відповідною радою.

Враховуючи вищевикладене, проект рішення не узгоджується з вимогами статті 4 Закону, зокрема з принципом доцільності – обґрунтована необхідність запровадження державного регулювання господарських відносин з метою вирішення існуючої проблеми, а також з принципом адекватності – відповідність форм та рівня державного регулювання господарських відносин потребі у вирішенні існуючої проблеми та ринковим вимогам з урахуванням усіх прийнятих альтернатив.

Разом з тим, наголошуємо на необхідність суттєвого доопрацювання аналізу регуляторного впливу, підготовленого до проекту рішення.

Щодо наданого аналізу регуляторного впливу до проекту рішення (далі – АРВ), зазначаємо, що його зміст, структура та наповнення не у повній мірі відповідають вимогам Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 «Про затвердження Методик проведення аналізу впливу та відстеження регуляторного акта» зі змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151, яка є обов'язковою під час підготовки аналізу регуляторного впливу.

Окремо наголошуємо, що АРВ до проекту рішення взагалі не наповнено інформацією щодо суб'єктів господарювання, на яких спрямлює вплив даний проект регуляторного акту та не наведено жодних розрахунків витрат, які

понесуть суб'єкти господарювання, громадяни та держава внаслідок впровадження проекту.

Також, в АРВ до проекту рішення розробником не обґрунтовано необхідності встановлення запропонованих розмірів ставок податків та зборів, не наведено жодних розрахунків, калькуляцій чи будь-яких даних у числовій та монетарній формі, які б це підтверджували.

Також, розробником не проаналізовано економічний вплив, який спрямлюємо проект рішення на ринкове середовище, зокрема, на забезпечення прав та інтересів суб'єктів господарювання, громадян, а також на баланс інтересів суб'єктів господарювання, громадян, держави.

Беручи до уваги те, що розробка проекту рішення спрямована, зокрема на збільшення обсягу надходжень до місцевого бюджету, відсутність розрахунків витрат суб'єктів господарювання не дозволяє зробити висновок щодо забезпечення балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави та наскільки його застосування буде ефективним для вирішення проблеми.

Таким чином, у зв'язку із неналежною підготовкою АРВ, зокрема з відсутністю у ньому усієї необхідної інформації, числових даних та розрахунків, розробником не доведена відповідність проекту рішення принципам збалансованості – забезпечення у регуляторній діяльності балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави, ефективності – забезпечення досягнення внаслідок дії регуляторного акта максимально можливих позитивних результатів за рахунок мінімально необхідних витрат ресурсів, доцільноті – обґрунтована необхідність державного регулювання господарських відносин з метою вирішення існуючої проблеми, а також принципу адекватності – відповідність форм та рівня державного регулювання господарських відносин потребі у вирішенні ісуючої проблеми та ринковим вимогам з урахуванням усіх прийнятних альтернатив.

Звертаємо увагу також на те, що відповідно до статті 8 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» аналіз регуляторного впливу підписується розробником проекту регуляторного акта, а в разі якщо розробником проекту є регуляторний орган, інший орган, установа чи організація - керівником цього органу, установи чи організації.

Разом з тим, Ужгородською міською радою замість Експертного висновку постійної комісії на яку покладено повноваження із здійснення регуляторної політики, надано висновок про відповідність проекту рішення виконкому Ужгородської міської ради, що суперечить вимогам Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності».

Також звертаємо увагу на те, що згідно частини 12 статті 59 Закону «Про місцеве самоврядування в Україні» акти органів та посадових осіб місцевого самоврядування, які відповідно до закону є регуляторними актами, розробляються, розглядаються, приймаються та оприлюднюються у порядку, встановленому Законом.

Відповідно до статті 34 Закону відповідальна постійна комісія забезпечує підготовку експертного висновку щодо регуляторного впливу внесеного проекту регуляторного акта, який разом з цим проектом та підписанім аналізом

регуляторного впливу подається до уповноваженого органу для підготовки у встановленому Кабінетом Міністрів України порядку пропозицій щодо удосконалення проекту відповідно до принципів державної регуляторної політики (далі - пропозиції уповноваженого органу).

На підставі аналізу регуляторного впливу, яким супроводжувався проект регуляторного акта при його внесенні на розгляд сесії відповідної ради, а також експертного висновку щодо регуляторного впливу цього проекту та пропозицій уповноваженого органу відповідальна постійна комісія готує свої висновки про відповідність проекту регуляторного акта вимогам статей 4 та 8 Закону.

Висновки відповідальної постійної комісії та пропозиції уповноваженого органу передаються для вивчення до постійної комісії, до сфери відання якої належить супроводження розгляду проекту регуляторного акта у відповідній раді (далі - головна постійна комісія), за винятком випадків, коли відповідальна постійна комісія є головною постійною комісією.

При представленні на пленарному засіданні сесії ради проекту регуляторного акта голова відповідальної постійної комісії доповідає висновки цієї постійної комісії про відповідність проекту регуляторного акта вимогам статей 4 та 8 цього Закону, а також пропозиції уповноваженого органу разом з рішенням постійної комісії щодо їх врахування.

Підсумовуючи викладене вище, Державна регуляторна служба України пропонує привести проект рішення Ужгородської міської ради Закарпатської області «Про встановлення місцевих податків і зборів» у відповідність до вимог чинного законодавства з урахуванням вищезазначених зауважень та пропозицій, а аналіз регуляторного впливу - до вимог постанови Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 «Про затвердження Методик проведення аналізу впливу та відстеження регуляторного акта» зі змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151, з метою всебічного обґрунтuvання впровадження даного проекту регуляторного акта.

За результатами розгляду цього листа просимо на адресу Державної регуляторної служби України надіслати доопрацьовані редакції проекту рішення повністю з аналізом його регуляторного впливу, а також експертним висновком підготовленим в установлена законодавством порядку, для отримання пропозицій на відповідність цього проекту рішення вимогам статті 4 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності».

Голова Державної
регуляторної служби України

К. М. Ляпіна